



Izbaja
1. in 15.
dan vsa-
cega me-
seca.

ZVON



Velja
za celo
leto 3 gl
za tri
mesece
1 gl.

Lepoznanski list.

Leto I.

Na Dunaji 1. maja 1870.

List 9.

Prisega v maščevanje.

Solze pekoče so padale,
Njih kaplje moja lica žgale,
Sovraštva žarne strele
V očeh goréle,
In keró mi je previjal ude,
Ko zvédel vse laži sem húde,
S katerimi prokleti strup
Očernil je pred n j ó poštenje moje,
In z njimi sebi zidal up,
Plamen vpiháti jej ljubezni svoje.

Vso noč nij sèn zaperl očesa,
In bremè vročega telesa
V strastéh sopnó ležalo,
Zobmi skertálo.
Ogróžno kletev sem govoril,
V nebó prisego strašno storil,
In mólil, da se doverái;
Da smert z železno róko mi ne vbrani,
Po čemer duša hrepení,
Kar moje ljuto maščevanje kani.

Objémal bodeš ti z rokama
Koleni mojima nogáma,
Klečé, da bi se skali smilil,
Pritisnen cvillil.
Vse nič! Ne zbegne iz spomina
Beséd mi tvojih bolečina;
Zastonj se ti sercé kesá!
In kader ti brezup do verha vrase,
Moj terdi gnjev te poteptá,
Imé zažgem ti v pesmih na vse čase!

A tí, ki sem te žarko ljubil,
In zdaj na vékov vek izgubil;
Ki sprémi tvoja me podoba
Do dúrij groba:
Pred taboj se ne ponižujem,
In tebi ne opravičujem;
Ne prosim, da me ljubi spét!
Pogléj! nobeno že okó nij róсно!
Če sreče vse mi up je vzét,
Sercé ostalo mi je še ponóсно!

Pógovor.

Čujem, da si jih vprašála,
Kaj me k tebi zopet nij?
Govoré, da si dejála:
Še pozdrava se boji!

Ta skrivnóst se zdaj odkrila,
Moje z njo se je gorjé,
Ako pesmi té dobíla
Po naključji si v roké.

Zorin.

IX.

Oziráje se po dolini okrog, kam bi se najprej obrnil, da najdem pripravno stanovanje, zagledam komaj za streljaj od Délinega gradú na pol v zelenji skrito, prijazno, belo hišico z lesenim podstrešjem, v kakoršnih po navadi graščinski logarji stanujejo. Vabila me je tako prijazno, da je nikakor nij moglo pustiti oko. Ko bi se dalo tu le kaj najti, to bi bilo pač kakor nalašč. Pa zakaj ne? Zdaj smo v sreči; vse je mogoče; poskusimo! Zaupanja poln grem serčno na ravnost proti hiši. Pred hišo v lipovi senci najdem žensko, ki je imela ravno s perilom opraviti. Mogla je biti stara 50 let, ali tudi več. Zdrava rudečica na okroglih licih je pričala, da ženi ne gré slabo, da si rada časi kaj dobrega privošči, o posebni priliki morebiti celó kozarec dobrega vinca — to se vé da z vodó; in njeno dobrovoljno oko je kazalo, da ima dobro serce, in da je z vsem svetom, kakor s sabo, zadovoljna. Pozdravim jo spodobno, ter brez ovinkov na ravnost vprašam, ali bi ne mogel za nekóliko mesecev dobiti stanovanja v njeni tako prijazni hiši? Pogleda me, kakor bi se nekako čudila mojemu vprašanju, ter odgovori, ne čisto brez necega ponosa, ki ji je pa dobro pristojal, da ona nema navade, kakor sosedje, meščanom čez leto stanovanja dajati; hiša nij velika, ravno prav njej in njenej hčeri. Začetek nij bil dober, pa ne dam se tako z lahka odpraviti. Malo nadležnosti časi ne škodi. Pri ženskih je treba serčnosti in terdne volje. Morda se vendar kaj najde, prosim, in žena me mirno posluša, saj mi nij treba, bog vé kaj; z vsakim kotom bodem zadovoljen, morebiti pod streho; spim, če je treba, na séni, saj čem biti na kmetih; nijsem razvajen, in vse mi bode prav, samo da morem ostati v tem lepem kraju. Žena se pomišlja. Bode, mislim. Čez nekaj hipov začne počasno, kakor bi stvar ne bila še po polnem določena: pod streho bi bila pač izbica, ali dolgo časa je že zapuščena, od kar je umerl moj edini sin v njej — ostala je vsa taka, kakor je bila ob njegovi smerti, in še zdaj bi mi bilo težko stopiti vanjo. Po pravici vam povem, da nemam rada, če kedo drug prebiva v njej; zdi se mi, kakor bi ne bilo prav; manjka mi tudi potrebne priprave, in bojim se, da ne boste zadovoljni. — O, kar se tega tiče, brezi skerbi bodite, ljuba mati, odgovorim jej z veseljem, ki ga nijsem mogel po polnem zakriti. Prepričan sem, da bodem tu srečen in zadovoljen, ter upam, da tudi vam ne bodem prenadléžen. Taki zgovornosti se nij mogla žena dalje ustavljati. Gre mi izbo kazat. Sam ne vem, zakaj, ali serce mi je nemirno bilo v persih, ko je ključ zaškripal v zarujavéli ključanici. Pervi pogled po prijazni nizki sobici mi je dejal: tu se bode prijetno prebivalo, — tu bi bil lahko človek srečen. Ko pogledam skozi okno, — o mili pogled! stoji tu pred mano, tako da bi ga skoraj z roko prijel — gradič, in ravno proti meni obrneno me prijazno pozdravlja Déline okno. Lahko štejem posamezna peresa cvetic, ki stojé v belih posodah

na njem. Ali nijsem dejal po pravici, da sem našel stanovanje tako, da si ne morem misliti lepšega?

Zdaj sem tu že do dobrega udomačen. Poznam že vso hišo in tudi — hčer matere Vernier — takó namreč zovejo vsi mojo novo gospodinjjo, in tako ji pravim tudi jaz. Julijéta je visoke, krepke rasti, lepega obraza z velikimi črnimi očmi, malo boječa, kakor so po navadi kmetska dekleta, da povési oko, če jo malo ostro pogledaš, kar ji pa ravno nekako posebno lepo pristoji. Ene starosti je z Delo in njena velika prijateljica; kolikor moreti, sta skupaj, zdaj je ona v gradu, kjer ima mnogo opravkov, zdaj pride Dela k njej. Rajni mož matere Vernier je bil logar pri Délinem očetu, in ta ima vdovo še zdaj v velicih čišlih, česar si je žena, to kaže vse njeno vedénje, dobro v svésti. Z Delo govori in ravna skoraj kakor mati sè svojim otrokom, in rada se pobaha, kako je bila prijateljica z rajno Délino materjo. Nekako ostro je gledala v začetku, in nič ji nij bilo prav, da se Dela naenkrat tako prijazno méni s tujim možem. Spoštljivo sicer, pa resno je govorila ž njo o tej tako nerazumljivi, tako nagli spremembi. Ko ji je pa Dela vse na tanko razložila, kedo sem in kaj sem, kako je z mano preživela svoja otročja leta, kako sva se rada imela, in po kacem čudnem naključji sva se našla čez toliko časa, tedaj se nij mogla solz zderžati dobra žena, in vse to se ji zdi posebna božja naredba. Brez skerbi je, saj pozna Delo, in vé, da se ji nij treba bati zanjo, in tudi jaz sem se ji prikupil, kakor kaže. Pod svoje varstvo naju je vzela in po materino se veseli najine nedolžne sreče.

O dragi moj! Káko življenje živim! Če je bil res kedaj tisti zlati vek, o katerem nam pesniki pojó, po katerem nam, v naši reví in težavi, zbujajo silno, neutéšno lrepenenje — če je bil res kedaj, tak je moral biti. Pod našo streho, to smem reči, ne rodi se hudobna misel, tu nij čuti žale besede, tu nij sovraštva in zavisti, tu je neznana strast in hudo poželenje. O ko bi bil tak veseljni svét!

Zjutraj, ko se nebo žari, zbudi me glasno petje tičev, ki se preletavajo po drevji pred hišo in po stari vinski terti ob zidu, ki sè svojimi gostimi vejami in odrastki prepreza ves zid, najmlajša mladika pa celó k meni sili skozi okno. Sladek duh s cvetočih grajskih gredíc me objame, ko odprem okno mlademu dnevi. Krepko se mi širijo persi, ko diham hladni, dišeči jutranji zrak, in nova moč, novo življenje se mi budi po vsem životu. Kaj pa še, ko se odprè nasprotno sosednje okence, in se prikaže v njem angeljska glavica s čarobnim nasmehom, ki bi risa ukrotil, na žarečih ustih, prijatelju sosedu v prijazno dobro jutro!

Kako mi preteče dan, sam ne vem; samo to vem, da je lep vsak, in da mine prehitro! O kako si mogel biti tako oslepljen, ti sicer tako bistroóki pesnik, kaj te je motilo, da si pél: „nič se teže ne sterpi, nego versta lepíh dní!“ Lepi dnevi se meni versté, jaz se jih nijsem še naveličal. Zdaj se sprehajam po bližnjem gozdu, zdaj ležim v travi pod lipo s kako knjigo v roki — Goldsmithov Vikár mi je zdaj naj ljubša dušna hrana, vmes Bérangerove pesmi, in véš, kaj še? — resnična zgo-

dovina „ingenijoznega viteza Don Quixota!“ Vendar ne berem mnogo, tako rekoč samo za počitek; saj dušne hrane mi zdaj nij treba iskati po bukvah, naj bodo še tako lepe, še tako polne življenja! — Rad tudi kaj pomagam pri hiši, dasi moja pomoč nij veliko vredna, časi je pač tudi nepotrebna, če ne celó nadležna.

Poglavitni del našega hišnega imenja sta dve kravi, lepi živali, ene starosti in velikosti, enega plemena. Skerb zánji, ki sta veselje in ponos matere Vernier, izročena je zlasti Julijeti. Ne mogla bi imeti žival boljše oskerbnice, zato ji je pa tudi hvaležna, rada jo ima, lepo se redi, in kar tudi nij zadnja stvar, daje obilo in dobrega mleka za grad in za dom. Pa nijsem krivičen, ker tako govorim? Res Julijeta lepo, zvesto skerbi za ljubo žival, ali kaj pa Délino blagodejno oko? Blagoslov, sreča je domá, kamor posijejo mili žarki njegovi! Dela je ohranila, kakor nepopačeno serce, tako tudi svoje staro, ginljivo nagnenje do živalij. Ne morem ti popisati, kako se mi v sladkih spominih serce topí, ko jo vidim z belim zastorom in pisano ruto na glavi, kakor kmetsko dekle, z veselim licem kretati se po hlevi: zdaj poboža tó, z daj óno ter jo pohvali, zdaj jima prinese kaj, kar vé da radi jesta, in razgovarja se z njima, a žival jo gleda, kakor bi jo uméla.

Kjer more, kako delo prevzame Julijeti, samo da ima z živaljo opraviti. Včera j vzame, ko je bilo čas, golido, ter se napravi mlést. Jaz sem bil ravno živini klaje prinesel. Sédem na jasli, ter gledam, kako ji gre v slast dišeče seno. Zdaj pride Dela s posodo, nasmehne se mi ter se pripravi na delo, ljubeznjiva mlekarica. Bila sva sama, vse tiho in mirno; čul se je samo prijetni šum ki ga dela hrustajoča žival, in pa dišeče mleko, ki je izpod cvetnih ročic v krepkih, glasnih curkih penéče brizgalo v belo posodo. Čudno, nepopisno, kakor še nikedar, tako mi je bilo pri serci. Buditi se in vstajati so mi jele — kako bi jim braniti mogel! — pregrešne želje, želje, katere se mi nikedar ne morejo izpolniti. Zakaj ne smem živeti ž njo pod eno streho, nizko, pohlevno streho, na njeni strani živeti v tihem, neslavnem a srečnem življenji? Kar ima svet lepega, bleščečega in vabljivega, vse, vse bi pustil z veseljem, ničesar bi ne pogrešal. Srečna bi bila z mano tudi ona, in vendar — zakaj je to nemogoče? V tem trenotji se Dela oberne ter me čez ramo pogleda — o, en sam pogled, a ta pogled mi je vse razodel, da v tistem trenotji je mislila ona, kar sem mislil jaz, da moje želje so njene želje, Najina pogleda se srečata; pogleda sta nama bila izdajalca. Deli se zalije sè solzami oko, meni skípí serce, planem vèn, zgruzim se na klop pod drevesom, in potok vročih solz, ki mi udere po licih, dá dušek prepolnemu sercu. Nijsem ji mogel pred óči priti, ne bil bi mogel sterpeti njenega pogleda. Obernem se v gozd, hodim sem ter tja brez namena — nij mi dalo mirú! Bolje mi je bilo, samo da sem se premikal. Nevedoma pridem na verh hriba, od koder je prost pogled na vse strani: proti severu se vidi neizmerno Pariško mesto, nad njim se vlačijo sive megle — neprijeten pogled! Na večernem nebu se kopičijo grozeči oblaki, in od daleč se že oglašá, če dalje močnejše, če dalje bliže, gromovo bobnenje.

Že je pokritega pol neba. Ravnám se domú. Ko pridem na vert, začnó že padati perve kaplje. — Vse zapuščeno — samo Julijeta okna zapira. Čas je bilo, vzdigne se vihar, in siloma zaloputne vertna vratca za máno. Julijeta se ozre proti meni ter me pozdravi; pravim ji, da grem v svojo izbo, da me ne bode doli nocoj, in da ničesar ne potrebujem. Ko pridem gori, odprem okno;— černo vse nebo, na vertu pred mano so se vili in do tál pripogibali od viharja drevni verhovi, tema je nastájala, v njenem oknu pred mano se je luč svetila. O blago bitje! Vihar pod nebom divjá, pokojno je v tvojem zavetji, v tvojem tihem hramu, zakaj ne tudi pokojno v tvojem serci! Oh, odpusti nesrečnemu tujcu, da ti je nemir zbudil v njem, naj se ti kmalu upokoji, in naj izgine brez spomina, kar si denes videla, kar si denes čutila! —

Lepo jutro, jasno in mirno se je rodilo iz viharne noči. Veselo so zopet tiči žvergoléli, lepo so cvetice dišale; kar diha in raste pod božjim nebom, vse je bilo poživljeno in okrepečano. Káko moč ima vendar narava do človeka! Tudi jaz sem se čutil umirjenega in potolaženega. In ko se je zopet odperlo okence, ko me je zopet sè sladkim nasmehom pozdravila moja soseda, tedaj pa je bilo vse pozabljeno.

Čez dan je bila Dela, kakor po navadi, vesela, živa in vsemu svetu prijazna, če mogoče, še bolj kakor po navadi. Nikoli nij toliko z mano govorila, nikoli tako ljubeznjivo prosto z mano se vědla. V kaki lepí, dobrodejni harmoniji druží to dekle čisto, naravno, rekel bi otročje serce z najvišjo izobraženostjo! Tu nij nič ležnjivega, posiljenega, nič izpačenega, ponarejenega; tu je vse naravno, vse resnično; česar se ona dotakne, vse dobi neki drug, višji pomen; najnavadnejša beseda pride poblašena iz njenih ust.

Vsako popoldne južinamo skupaj pod lipo, mati Vernier, Julijeta, Dela in jaz, dan na dan mleko, sirovo maslo in domač kruh; tudi jaz ne dobim družega. Dela terdi, da je to najnaravnejša in najzdravejša hrana tudi meni, in meni še posebno, pravi. Sploh je njena misel tá, da néma človek nikakoršne pravice, klati in jesti živali, katere imajo ravno tisto pravico živeti in svojega življenja se veseliti, kakor on. Gerda sirovost in brezserčnost je to, da si hrani človek s posiljeno, prezgodnjo smertjo nedolžnih živalij svoje življenje. Ko bi se človek odvadil té sramotne hrane, potem bi se mu pač s časom ohladila in umirila razjarrjena kri, katera ga žene, da kervoželnejši od kervavega tigra divjá na svojega bližnjega. S takim govorjenjem me prepričuje, da ne smem mermrati, da mleko in kruh sta najboljša južina in voda najzdravejša pijača. Kaj bi me ne prepričala! Saj kar pride iz njenih rok, kar se užije na njeni strani, to je slajše od rajske ambrozije!

In vendar denes mi je bil pripravljen poseben poboljšek. Ko gremo k mizi, vidim, da je na mojem mestu, kjer je sicer stal kozarec z mlekom, nekaj s pertičem pokritega. Ko radoveden razkrijem skrivnost, leži pred mano lep temno-višnjav grozd na zelenem perj. Ta je, pravi Dela, prvi grozd, ki je letos pod mojim oknom dozórel; prej sem ga vselej svojemu očetu prinesla, a zdaj naj ga ima moj prvi in edini prijatelj!

Boris Mirán.

Obrazi iz narave.

IV. Perva kita.

Na ravnem selišči, med vertovi, stoji ljuba vasica, sè sadnim drevjem opasana, v senci košatih lip, doli pod hribcem zelenim! Temu ob vznožji se šumljaje vije bister potoček, z rumenimi bekami in tožnimi verbami, verstéčimi se obákraj po bregu, a v gladkem zercalu mirnega tomuna se gledajo hiše, ozira se bela cerkvica sè zvonikom doli s prijaznega holmca.

Vrata so sleherna široma odperta. Vsak, kakor vès prerojen, hití venkaj, poživljat se materi naravi v zalem, uponosnem naročji.

Zlata jutranja zarja po jasnem obzorji vnema nebo, vnema zemljo. Sape dišejo ublažene; iz razrahlánih, toplo porošènih tál kipí nova priroda. Povsod se dramijo, povsod se gibljejo prebujene kreposti, povsod kalí pomlajeno življenje: — prišla je ljuba, ljuba pomlad!

Kakor stopiš iz veže, zablíšči se ti drevje v svitlem cvetji dišeče. Tikoma stene glej, breskev! Vse mladike žaré, kakor čarom prižgane čez noč! Malo dalje češnja, vsa bela, nobene zelene pike na njej! In verhovnata jablan — kako zorno se jej daní rožnato cvetje iz mračno-pérnatega véjevja!

Samo rahel dihlej, in ta duhtéči sneg zletí doli na travnik. Mila, blažena trata, posuta iz nova s tisoč in tisoč živobojnimi, dešečimi cveticami, mično teléč ven iz zelenega krila — privabila je nežno devico spletat si prvo kitico s pomladnjega cvetja. Sama rožica zala, druží se méd-nje, kakor na modrem nebesi čista luna med zvezde. Terga vsakojake, pisane in bele: zvončke in vijolice, rudeče petelinčke in rumene zlatice, zorne dételjice in drobne marjetice. Marjetica, oj! od té lahko zvé, kam pride po smerti? Pervo peresco — nebesa, drugo — vice, tretje — pekel; nebesa, vice pekel . . . zadnje — nebesa! To je dobro vendar; kako se je že bala, če pride v pekel! Pa — najposkusi še enkrat na óni drugi tam. Ali glej, drobna živalca lazi po tej: božji volék! Da, pa ta tudi prorokuje, kaj ón kraj groba čaka človeka. Vzame si ga na roko, prosi ga: „božji volék, pokaži moj domék! božji volék, pokaži moj domék!“ . . . dokler zletí: — ne na tla, ne po strani, nego kvišku — gori v zlata nebesa! Kako je vesela! Pa saj se zdi, da ž njo se radujejo tudi vse neštevilne živalce po duhteči loki okolo in okolo nje: šumece bečelice nabiraje si medéne rose po cvetočem blji, bučeči pasani čmerlji, stikaje po mahovitih tleh, kje bi bil prlíčnejši prostorček za gnjezdo, černi murni cverketajóč pred oglajenimi luknjicami na toplem solnci, brenčávi žužki, dolgopéte koblice in lepotično pisani metulji, kriljaje hitro od cveta do cveta — kakor zlate sanje mladostne! To se vse giblje in ziblje, vse skače, smučé in cverčí, da je kaj! Da, ta pomladnji dihlej, ki tako dobrodejno veje nad pisano ledino, blaži in vzdiguje tudi deklici mlado nedrijce, da mora, kar more, povijaje kitico, zapéti drobno pesemco, katere se je bila po zimi naučila od stare mamice pri kodelji, pesemco:

Pred hišo vert rožic imám,

Kaj neki, kaj neki —

Prelepo rudečih, še lepše dišečih,

K' jih duham le sam!

Nizko nad glavo se jej suče vaška lastovka, sladko šepetáje sama s sabo. Visoki hruški izza snežnega cvetja živahen ščinkovec kliče: „čiv, čiv gri-griču, — čiv, čiv, čiv griču-ček!“ vesel, da je spet pomlad, da ima zdaj svojo izvoljeno ljubo, da jo more časi pobožati, sedečo tam v rogovilastem, z gosto grozduljo odetem kotiči vgnjezdu, sè sladkim upom pod drobnim serčecem. Bližnji meji iz češminovega germa žgoli mala pénica, skakljáje nad tesno zakonsko posteljico, iz katere že pet nežnih, še z belim mahom obrastenih glavíc molí rumeno obrob-ljene kljunčke, ter radovedno in jasno gledka v ta lepi, cvetoči svet okolo sebe. S kraja travnika sém šumljá hladni potoček, prijazno obsenčen z jelšjem in verbícvjem. Ob struzici mu gori in doli téka vitka potočna pastiričica, ogledujóč si lično glavico v bistrem zercalu ter lišpavo pometujóč z dolgim repčcem po tleh, kakor kaka gradska go-spodična z vlekóčim se krilom. Po cvetnem brežíci kobacajo in čepé rumenkasto-zelene, debelogléde žabe, véрно poslušáje svoje povodne družabnice, ki tako slastno gerkajo in poregljavajo, vse križem brodčč doli níže po mokrem, dokler ena prestrašena plahoma pljuskuje s kopne-ga v vodotoč, in vse obmolčé, kakor bi odrezal.

Z dalje se čuje žvenketanje, ko vaška čeda radostno dere na pašo. „Krave bezljajo, ovcepa ne znajo“, torej skačejo — veselé, da so spet iz zaduhlega hleva pod milim nebesom, vné na tečni muljavi. Doli v dolu pri težki govedi si vijó rudečelice pastirice pisane vence od cvetic, in deváje si jih na glavo, prepevajo sladke pastirske; gori po sternem poréberji pri skokonogi drobnici trobijo pastirji na rogove, piskajo na piščalke in vriskajo, da s holma do holma majnik letí in doli v dolino — vsi brez najmanjše skerbí v serci, naj srečnejši človečki na zemlji!

Doli na polji méri prepelica, prava kmetica, stern že na „pet pedí“. Nad njivami se škerjanec prepeváje kvišku vzdiguje v obzorje, da se v razliti svitlobi razlega njegovo radostno aleluja iz sinjih višav, kakor nebeški glasovi! Pri vaški cerkvíci zadoné domači zvonovi, prijazno ustrezáje se z vsem, kar se veselí tako lepega pomladanjskega jutra!

Kitica je zbrana, povita z marijnimi lasci. Kukavica v zelenem bukovji zakuka: kuku, kuku . . . devetkrat! Dolgo bode živela, srečo bode imela s prvo kitico. Saj res, kam bi jo déla? —

Že vé, na okno pri hramu, kamor vaški čednik vsegdar, kedar hoði mimo, pugleduje tako radovedno, da bode videl, kako lepega splesti zna ona!

Da, na okno, na okno: on ga bode videl!

Kako se jej dobro zdi!

In pomladanjskega jutra zazorí pervikrat tudi mladi deklici v deviškem serci. Tako ljubo, tako sladko ji je notri v njem, kakor do denes še nikoli ne! Sama ne vé, pa — res tudi njej se nazpréza v deviškem nedrji pomladnja cvetica, najlepša, najplemenitejša! Naj jej pač dolgo, dolgo klije in dije mila in blaga; saj dekletu v serci cvete prava ljuba pomlad — samo enkrat!

S pomladi v gozdu.

Oj gozd prijazni, bog te sprimi,
In tvoje mehko mladovjé!
Ko zrem te spet po dolgi zimi,
Veselo vriska mi sercé.

Mladó, krepkó se zopet čuti,
Ko vidi vse okrog živó;
In mladi čuti v njem peruti
Na dan razpenjajo krepkó.

Zidovje temno zad ostani,
In pa ve temne misli z njim!
Zdaj so mi kratki dnevi dani,
Da se enkrát še veselim.

1.

Kaj méniš, da res se bojim te, rogáč!
Ker meni rogé nastavljaš grozéče?
O pojdi, pojdi, prazni bahač!
Jaz nijsem se bal, ko videl sem véče.
Le pameten bodi, pa brez skerbi
Korači naprej po pešcéni cesti;
Saj tebi se, če se ne motim, mudí,
Da prideš k izvoljeni, mladi nevesti.

2.

Ne boj se me, zajec, plašljivec uháti!
Saj vidiš, da némam puške na rami;
In da jo imám, nij treba se báti,
Saj sam veselim pomladi se z vami.
Le tekaj, le skakaj, zigravaj veselí,
Na desno, na levo, po tratí, po hostí,
Zdaj trave, muljávce imaš zadosti,
Pa ženo boš tudi gotovo si vzeli.

3.

Še tebi, lisják, odpustek bi dal,
Tatinski košatorepec rujavil!
Ki hodiš z nameni pregrešnimi v glavi,
Kakó bi zasačil nedolžno žival.

Življenja, ljubezni se vse veselí,
Le tebi, hudobnež! veselje nij mari;
Sedáj, ko se ljubijo vse stvari,
Kaj tebi ljubezen sercé ne prestvari?

4.

Ku, kú! kaj si vendar že tukaj?
O kukaj, tica, le kukaj
Po svoji starí navadi!
Saj nij še prave pomladi,
Doklér nij dvojega čuti glasú.
Pa ko se razlega čez hrib in raván:
Ku, kú! ku, kú!
Vse giblje, poganja in sili na dan;
Iz jazbine jazbec pogleda zaspán,
Vesela čebela iz ula letí,
Na zvonček, na jáglec, vijolo brenčí.
Iz skale, z mahom pokrite, vir
Curljá in šumljá brez mirú;
Na tratí vesel odgovarja pastir:
Ku, kú! ku, kú! —

5.

Tího, tího, le počasi,
Da stopinja se ne glási;
Tam v zatišji germa, glej,
V krilu varnem gostih vej,
Gnjezdece drobnó je skrito,
Meni samemu očito.
In iz njega, glej, ljubó
Gleda drobna mi glavica!
O ne boj se, drobna tica!
Kaj trepeče ti okó?
Kák bi moral človek bití,
Da bi mogel ti kaliti
Tího srečo, ljuba stvar?
O ne boj se me nikár!
Mila tebi sreča bodi,
Rod veselo svoj izvodi,
Da vaš zbor poletni dan
V gozdu peval bo glasán!

Boris Mirán.

Pisma iz Rusije.

III.

Dija vas bezmólvny Kremlj i Prága,
Bezsmíslennno proljšóčjet vas
Borbý otóšlannoju otvága —
I nenavídite vy nas . . .

A. Púškin, klevétnikam Rossi.

V naši Ljubljani svoje dni nij bilo sedanje mestne straže, varovali so jo c. kr. policaji. Jaz jih pomnim, ko so še v vsej mogočnosti koralali po ulicah in podili nas razposajene dečke, ko so nas ravno začeli bili prerojevati v normalki na persih Germanije. To prerojevanje v začetku družega uspeha skoraj nij imelo nego ta, da smo morali po šoli nekoliko poskočiti; v glavo ubite nemške besede nam prej mirú nijso dale. Tega policaji nijso vedeli; preganjali so nas, in imeli smo jih za svoje najhujše sovražnike. Očitna vojska pa je bila med menoj in onim policajem, ki je hodil po Št. Peterskem predmestji ob vodi. Céle dni sem mislil, kako bi mu ubral kako pošteno, in pa takó, da bi me ne videl. Zakaj če me je njegovo oko zagledalo, bil sem izgubljen. Nepopisno čudno moč je imelo name.

Če sem hotel ubežati, ko je on svoje oči uperl name, šibila so se mi kolena tako, da sem ves oterpel na mestu ostal, in strahoma pričakoval strašnega moža, ki je počasi stopal proti meni, ko da bi vedel, da ubežati ne morem. Dà, če sem v svojem strahu izkušal vsaj zatisniti oči, bil je ves trud zastoj.

Njegova podoba se mi je vtisnila tako, da celó pozneje, ko sem še časi v sanjah videl hudega duha, nikoli se mi nij prikazal kakor drugim božjim ljudém t. j. z rogmi, nego v podobi ljubljanskega policaja. Ta spomin mladosti je pač tudi kriv, da sedaj tako serčno sovražim policaje duhá vseh verst in vseh barv, in da ruski cenzuri ne odpustim nikedar, da je ona kitajski zid, čez kateri vaš „Zvon“ še sedaj prizvoniti nij mogel.

Oprostite, da sem takój v začetku oddalil se v stran. A težko mi je ležalo na serci, moralo je ven. Sedaj sem vaš pokorni sluga! Najprej besedico o zunanji podobi „severne Palmire“, saj nam „ne molčé Kremlj i Praga“. Na tuji zemlji, sredi močvirij je položila roka Petrova v maji 1703 l. prvi kamen sedanjega Petrograda, ki se po svoji obširnosti smé meriti s prvimi mesti svetá. Kakor vsa novejša mesta, odlikuje se tudi Petrograd s pravilnostjo ustrojstva. Hiše so velike in lepo zidane, ter med njimi je obilno bogatih a ne malo umetno zidanih palač. V tako imenovanih očitnih posloppjih izrazuje se obširna Rusija posebno lepo: kakor óna so tudi ta poslopja kolosalna, in kar zeló povišuje njih lepoto, to je, da so največ postavljena po bregovih Neve, n. pr. zimni dvorec, mramorni dvorec, admiralitétsko poslopje, palača, v kateri je sinod in senat, akademija umetnikov, vseučilišče, „akademija nauk“ itd. Nad poslopja pa se vzdiguje obilna množica kupelj pravoslavnih církev, zidanih v znanem rusko-bizantskem stilu, in nad vsemi se bleščí visoko v zraku zlata kuplja sv. Izaka, stolne cerkve.

Po ulicah petrogradskih je po zimi zelo živahno, če tudi velikoméstnega hrupa pogrešaš. Raznavožnja, ki dela drugod toliko šuma, tukaj seškomaj pozná po raznih bolj ali menj glasnih: „beregís (varuj se),“ skaterimi izvoščiki opominjajo te, ki peš hodijo, in po srditih „duráklih“, s katerimi se pitajo izvoščiki, če kedo nerodno vozi. Zakaj lehke sánke bežé brezšumno, posebno ker konjem zvoncev ne obešajo na vrat, kakor pri nas, razen ónim, ki od daleč vozijo v mesto. Vozi se skoraj vsak, kdor kolikaj more, ker vožnja je tù zelo po ceni.

Ako si želiš pogledati ruskega človeka na ulicah, bogatega in ubozega, visocega in nizkega stanú, ako hočeš videti raznih narodov ljudi, ki so se naleteli sem v stolico ruskega carstva: pojdi od 2. — 4. ure popoldne na Nevskij. Gosta množica se tu premiče: drugi gori drugi doli, drugi hitro, drugi počasi, in po sredi ulice letajo elegantne ekvipaže in škripljejo težko naložene sánke. Izmed vseh oko najpervo opazi célo tolpo činovnikov v činovniški „formi“. Njih blagorodija gredó iz službe, in si ogledujejo pred obedom ves blesk živi in mertvi, kar ga bogastvo daje.

Meni se to ogledovanje činovnikov zdi nevarno jim, zakaj koliko jih je med njimi ubozih blagorodij, in kako lahko se zgodi, da tacemu ubozemu blagorodiju bogastvo in blesk na Nevskem oslepí očí tako, da potem v službi ne razločuje pravice in krivice, in še le v „zeleni“ Sibiriji izpregleda.

Tam šumi dama v dolgi repasti obleki, mlada, živa krasna, in njej na levi stoka siv general debelúh, ter na desni se sklanja k njej oficir čerkeskega polka zagorélíh lic, velik, tenek, in oči se mu čudno zasvetijo, kader se ozre za trenotje od dame na mimo gredoče. Mimo priskače lahko oblečena francoska guvernanka, njena glavica je živ „perpetuum mobile“, in ko vidi starega generala, mlado damo in oficirja, zimo, leto, pomlad, nasmehe se poredno, in hitro sfrčí dalje. Izvoščiki se ti ponujajo na vsaki stopinji, zdravi, krepki, veseli, dvotipni in posebno zviti, ki te takój poznájo, morejo li te olajšati za nekaj kopejk ali ne, in redko kateri mirno čaka prilike vožnji ter gotovo tudi tu poje kako rusko pesem z onim zavijanjem in zatezanjem, ki jolastno ruskim pesmam. V sredi šuma čuješ naenkrat: „vot haróšije špički (klinčki)“, in ist glas: „zdravstvuj, knjaz!“ — Ozreš se po „špičkarji“, ki tako po domače pozdravlja kneza, in vidiš malega človeka z azijatskim tipom, Tatarina, in odzdravlja mu drug špičkar: „zdravstvuj, knjaz!“ Tatarji so namreč vsi knezi. Od Tatarov ti oberne oči náse čuhonska dójnica (finskega plemena) košata, debeloglava, rudečelična, v silno rudečem plaščeku z zlatimi obšitki. Za njo stopa visok, tenek gospod, ki ga po visocem klobuku z ozkimi okraji takój spoznaš za neruskega, in rumeni gladki lasje, suho, belo lice, módre očí, iz katerih sije nekaj tako dobrega, da se ti mož mora prikupiti, vse to ti kaže Šveda. A tam koraka velikán v dopetači, z dolgo brado, kodrastimi lasmi, ki mu mahajo po plečih, in s pol-cilindrom na glavi. Korake dela silne in nerodne, skrivaj se o ira po ženskih, ki jih srečuje. Vidi se mu, da se tu ne čuti prav na svojem

mestu. To je ruski pop; a ón gospod, ki se mu tako zaničljivo posmejuje, in ki užé od daleč pozdravlja znanca z glasnim: „juten morjen, lieber Freund!“ on je sin učene Germanije, protestant. Na njem govori vsaka gumbica: „wie wir's (Nemci) so herrlich weit gebracht!“ Pojdimo dalje! Zakaj se ustavljajo tam in odkrivajo? Tam stoji cerkev „Kazanske bogorodice;“ njej se tako globoko uklanja ta sivi starček, njej se križa tako pogostoma óna bleda ženica, njej se priporoča óna mala deklica, ki tako skerbno vodi svojega še manjšega bratca. In tam pri časovnji (kapelici) bradat kupec prižiga svečice pred obrazi (podobami svetnikov in svetnic) — in tudi óna deklica pristopi s bratcem, ter mu dá v ročico svečico, in mu velí: „za mamico!“ — ter ga vzdigne, da prižge svečico na družih, in jo vtakne v svečnik. Deklica pa šeptá iz globočine serca: „gospodi pomiluj, gospodi pomiluj nas grešnih!“

A množica hiti dalje, sliši se smeh, pozdravi in odzdravi, svarjenja mestnih strežajev. Nad vsem tem šumom in hrupom se razlegajo skoraj ves dan resni, globoki glasovi zvonov, in kakor svarilo iz drugega sveta plavajo oni nad v človekom, vtopljenim v pozemlske skerbi in uživanje.

To je mala podoba vsakdanjega življenja, kakor se po zimi vidi tod po ulicah. Zbilja: zima tù nij bila huda, z veliko težavo se je spravil mraz na 25. stopinjo. Pravijo, da se celó ob 40 stopinjah v kožuho nij treba preveč bati, samo nos je v nevarnosti. Temu delu človeškega lica je celó letošnji mraz bil prehud. Treba je bilo često iz glave in iz serca vse misli koncentrovati na nos, saj če se zamisliš v kaj drugega, padeš v veliko nevarnost, da bi se utegnil prištevati ónim, o katerih govori sv. pismo: pazíte se zaznamovanih!

Morda si misli kdo iz čest. bralcev: zakaj nas ne seznaníš z ruskimi ljudmi, kakor so v domačem, v društvenem življenji, kakova so njih mnenja, njih želje, kakov je sploh ta narod, o katerem je Evropa do sedaj vedela tako malo? Kdor koli izmed nas je utegnil ozreti se čez meje malega nešega naroda, kdor koli je kedaj pomislil na slovansko prihodnost, vsak vem, želi zvedeti kaj o bratskem plemeni, ki je zastopilo med nami tako važno mesto. Saj na svetu smo ziveli užé dovolj dolgo, predno smo pogledali drug na drugega, predno smo začeli govoriti, da živimo. Sedaj smo se pač užé nagovorili, svet tudi užé vé, da smo, treba je končati to dobo, in začéti drugo, treba je, da se spoznamo. Izkušal bodem torej jaz v teh pismih risati v kratkih čerticah socijalno in kulturno stanje ruskega naroda, kakor in kolikor ga bodem spoznaval po posameznih javljenjih, da bi tako vsaj nekoliko pripomogel pri velicem delu, ki ima doveršiti, da si ne bodemo bratje samo po kervi, nego po duhu in serci; da beseda vzajemnost postane meso. Zagotávljam pa enkrat za vselej, da bodem vestno skerbél, da me ljubezen do slovanstva ne preslepi nikedar, da bi prikriival naše slabosti ali preveč povzdigoval naše kreposti. Saj to prikriivanje svojih napak in to preuveličevanje svojih dobrih lastnostij je gotovo veliko zakrivilo, da so se sploh kedaj čule one človeštvo sramotilne besede: preziranje nij sovraštvó narodov. Mi, ki smo do

dna izpraznili grenko čašo preziranja kulturnega sveta, ki v svojo a ne v našo neizbrisno sramoto sužnje imenuje z našim imenom, maščujmo se s tem, da si bodemo z vsemi silami prizadevali, da se izpolnijo besede pesnika o slovanskem narodu:

Ti boš pomiril smertne razpertiје,
Prinesel ljudstvom bratoljubje sveto.

To je moj program.

Dr. Fr. Celestin.

Žila — premôgova.

(Maloméstna málenkost za pustne dni.)

III.

Zjutraj je že velik dan, ko Lipovščak ravno po konci premišljuje, katero lisáčo bode denes vendar moral obleči, — najrajši pač nobene! V tistem trenutji nekedo siloma zlomasti po vratih, da se široma odpró in se noter primotovili — Brinovščak, žalostne postave.

„Strela! od kod pa? Kakšen si? Oči vse podplute, posvalkan in zmeršen! Pijan, in smerdiš tudi, kakor kuga. Kod vendar si se povsod plazil nočoj?“

„Plazil, kaj plazil? Morebiti si ti plazil se! (Lipovščak skrivaj popravi z nogo suknji raztergani rokav globlje pod kraj, od koder je tako izdajalno molel na dan.) Kaj mi poješ te litanije? Rajši mi privošči požirek kacega hudičevega olja, če imaš še katerega kaj tu gori v kacem glaži, kakor časi! Imam pljuča tako suha, in tako prekleto me ščiplje po želodci in reže po čevih ter goni po trebuhu! Ali imaš kaj brinovca — Brinovščak: to gre vkúp!“

„Viži, tistù-le poglej; menda ga je še za dober požirek! Pa povej vsaj, kje vendar si bil in kod se potikal, vraga!“

„Potikal? Saj se tudi ta páljenka potika po teh kotih kosmatih v gerlu, — a — a — a — ha! Smodí! smodí! Nič, ti si še tič, ljubi moj Lipovščak! Pa tudi jaz — denes me perje malo poboléva po glavi!“

„Nu, zdaj povej: kod si prehodil, vem da vso noč?“

„Vso, vso — od sinoči do davi! He, Lipovščak, ti še ne veš! To se pravi, da smo kavelj! To smo se imeli! Pili na vse duške, pa tako vino, taka dekleta! pa noreli, kakó! Še denes se mi vse vertí v glavi. Saj pravim: samo tebe je manjkalo še, pa bi bili vkup vsi — norci!“

„Saj sam ne veš, kaj že praviš! Saj tudi včeraj nijsi bil mož beseda, ko si poprej obetal, da prideš!“

„Kedaj? kam?“

„Lej, kaj že nič ne veš? Sinoči — h Gostnïku!“

„H Gostniku? — Da, da; saj sem res še vès, kakor metuljav! Da, ravno me spominjaš. Lipovščak, veš kaj Lipovščak? Miren bodi! Zató me bodeš tem bolj vesel, da ti povem. Le čakaj. — Imaš katero cigaro, vsaj kakov star ‚čik‘? — Saj res, pa tisto pinjo natlačim komisarja; tudi dobro?“

„Nu, zdaj, — kaj praviš, da že poveš?“

„Poslušaj! Dobro pol ure od mesta so te dni našli prêmog (steinkohle). Kakor kaže vès svet tam okrog, mora ga ležati žila debela, da se bode stvar dobro plačevala. Saj sam veš, kako važno je to dan denes, ko gre vse po mašinah. Zató se jih je že včera pět združilo, da na svoje roke poskerbè, da se neutegoma začne kopati. Tiste male stroške, kar jih bodo delalci stali in druge priprave, poverne jim v malo dneh stokrat in stokrat premogova žila. Kaj meniš? V kratkem, pa vsi obogaté, na tisoče, tisoče. Da bode tù-le naš Gostnik, ki méni, da ima največ, suha muha proti njim, to velim, prekleto! — Zdaj tisti peteri pa še enega iščejo v družbo. Vsacega nečejo! Sinoči pri Levičniku, ko so se ravno menili o tem, pristopim jaz, pa jim rečem: gospôda, veste kaj? Lipovščak — je mož za to! On je tako prebrisan človek, umne glave, ročen za vsako stvar, pa tudi toliko kapitala ima, da bo izhajal z vami v začetku. Svetoval bi vam njega, prepričan, da imate potlej pravega druga.

In, glej! vsi so me hvalili za ta opomin, pa rekli, da še denes te pozôvejo k sebi. Lipovščak, če si pameten, napravi se berž, pa sam hiti tja, da pristopiš. Ne bode ti žal; norec sem, če ti bode, in pa šema!

„Lipovščak, beži, beži! Potlej ti ne bode treba iz take smerdúlje kaditi te rezanice gnjite! Kaj nema boljšega tobaka cesar, kakor to čréslo operhlo? Kuga! Potlej se ti ne bode treba v tej pisani suknji dergniti.“

Lipovščak bi se bil snedel. Ali ga je sinoči res videl kali, ta nepridiprav? Hitro prezasuče besedo, rekoč: „res, Brinovščak, če je tako, kakor terdiš, poskusim! Lehko da se izplača.“

„Izplača, izplača! Ménim, da se izplača! Oni so se sinoči že menili, kje tù-le v K* od tistega dobička postavijo hiše po dva nastropja ali tri; a ti si iz žile premôgove prikoplješ Majdelo v naročje, ki pa že ima hišo, Lukačevo-le!“

„I nu, če pojde še v tem meni tako po sreči — ne misli, da potlej tebe pozabim. Da, res, kako je bilo s pismom predsinočnjim?“

„Kaj ti še nijsem povedal?“

„Nijsi.“

„O prekleto! Na pragu ga jej pokažem, pravim: Lipovščak — In zgrabi ga ter steče; toliko da se ne pobije po stopnicah gori! Vsa nora! Drevi pojdeva tja; pozvem vse, če bode pri pravi pameti še.“

Teden po tem sedi zvečer pri Gostnku društvo več odbranějšíh glav. Ves pogovor se vertí o novonajdeni premôgovi žili in o možéh, ki so prevzeli nje izkop. Tudi Lipovščak in Brinovščak sta tam.

„Kakor terdó, ki uméjo to stvar“, pravi eden izmed njih, „tovarištvo dobro ponese.“

„Jaz vsak dan stopim doli pogledat“, pravi Lipovščak. „Delo gre urno izpod rok, obeta najboljši uspeh. S početka je bila žila debela dva palca nad tri čevlje; denes, peti dan potem, je ravno že štiri: tako da dan za dnevom po dva palca raste na debelosti. Preračunali smo, ko bi perstni odmét bolj in bolj ne kesnfl, da v 14 dneh bode žila séznja debela; sicer bode za dober mesec dnij pa gotovo! In potlej se bode naša stvar ne samo po polnem garantirala —“

„Ampak tudi sijajno rentirala!“ pritegne Brinovščak. „Da, tudi jaz sam sem videl, da je tako vse. Žívela žila — premôgova! Živio Lipovščak in ž njim vsi premogotvoritelji! Boste videli, gospôda: ti pripomorejo, da se tudi še naše mesto kmalu industrijelno povzdigne, zato — slava jim!“

Tudi vse društvo čestíta na dobro srečo podjetnikom. In na zadnje še mati kerčmarjeva prihité blagoróvat Lipovščaka, ki zdaj od same radosti že ne vé, kaj bi, dokler mu Brinovščak nekaj pošepeté na uho.

„Lipovščak seže po praznem bokalu in zakliče; „še enega, pa še enega — po osemdeset!“

„Pa še ne pojdemo!“ pristavi Brinovščak, poderžavajóč k sebi Majdela, ki je bila prihitela stréč.

„Malo bolj vesela, vesela, da Lipovščak tù-le ne bode mislil, da mu še ne čestitaš, ko je táko naredil!“

„Pa res, gospodična! zakaj niste dobre volje z nami tudi vi?“ povpraša Lipovščak sočutno, loveč jo za belo roko.

„Saj sem gotovo vesela, gospod Lipovščak! Prav veselí me, da se vam je tako po sreči pogodilo. Jaz vsakemu želim vse dobro, posebno še Vam!“

„Vem da; saj meni ne, ko nemam ozlékane suknje vojaške. Toda, saj je po sedáj tudi Lipovščak dolgo več gótil ne bode!“ pristavi šegavo Brinovščak.

„To si mi vzel iz serca, če še nikoli ne nobene! Najrajši bi jo že nocój zapfl.“ Obervivši se k Majdeli, ki je prinesla poklicana dva bokala, reče: „da, dobro me pglédite, gospodična! Morebiti me zadnjekratí gledate v vojaški obleki.“

„Za boga! kaj mislite, gospod Lipovščak!“

„Nič hudega, ljubeznjiva Majdela! Kaj bi me vi, gospodična, morebiti teže videli — meščanski oblečenega?“

„Bog ne daj! Kako morete to misliti? Meni obleka ne dela človeka, — dobro serce! Zato vas — zmerom enako rada!“

Lipovščak bi jo bil najrajši poljubil, pa — saj ne dolgo, in imel bode lepšo priliko takej ljubeznjivosti! misli si in povési roko, ki se mu je poželjivo stezala njej okolo pasa.

Krepka pijača in vedra zabava še dolgo v noč poderžita društvo. Tudi Majdela se mora često smijati, posebno Brinovščakovim dovtipnim burkam, ki so največ letele na Lipovščaka. Na zadnje gre ta najlažji domú, ón pa najtežji, tako, da ga lasje bolé céla dva dni še potem.

(Dalje.)

J. Ogrineč.

Literarni pogovori.

IX.

O jeziku v pesmih pač nij treba obširneje govoriti; da mora biti po slovnici pravilen, kakor v prozi, to se umeje samo ob sebi. Nespačetno je misliti, kar se pri nas pogosto nahaja, da se genijalnemu poetu nij treba ravnati po suhoparnih slovniških pravilih; marsikak pesnik pri nas daje svojemu pegazu oblast:

Kar koli moreš z mano skakáti,
Nastáv in pasti se némaš bati.

In tako moramo marsikateremu, ko beremo njegove pesmi, pomiljuóč reči:

Tvoje pisarije so ko v gnoji Job,
Duh je nekaj vreden, truplo polno gob!

Res, da tak mož nam prerad odgovori, če ga izkušamo podučiti:

Ne učí tí mene, ljubi moj brat!
Kdor ima razum, sam zna se vésti,
Kdor ima izvirnost, vprašal ne bó,
Kaj váša vodila mu zapovedó!

Slovnica, kakor logika, njena sestra, rés je suha, dolgočasna stvar, ali potrebna, kakor vsakdanji kruh. Tu pa bi mi utegnil kedo odgovoriti: pravilen mora jezik biti, dobro! ali kaj pa je pri nas pravilno? Saj ne pišeta dva časnika, v enem časniku dva pisatelja enako; slovničar slovničarja pobija. „Kaj mi je, kaj ne verjeti?“

Res je, da naš jezik nij še uterjen; vedno se spreminja, zdaj se kaže v teh, zdaj v teh oblikah. Abecedna vojska pri nas je že daljša od tridesetletne, in kakor kaže, mogla se v dolgosti bode meriti s kríževniškimi vojskami. Ravno v naših dnevih se verši velika revolucija v jeziku. Možje namreč, ki imajo sicer za izbujanje narodnega duhá pri nas veliko zaslug, imeli so več dobre volje nego moči; jezika nijso poznali; z narodom so bili samo v poveršni dotiki, zato nijso vedeli, kako on misli in govori; neznana so jim bila druga slovanska narečja, imeli nijso splošne jezikoslovske izobraženosti. Tako so dali

našemu jeziku napačno, neslovenko obliko. Treba je bilo tukaj mnogo v književnem jeziku uterjenega podreti, predno se more na njegovo mesto novo, boljše postaviti. Podiranje pa je truda polno in nehvaležno delo. Ljudje, ki gledajo, majó z glavami, mermrajo, grajejo, ali pa še celó branijo, ko bi bilo treba pomagati, da se delo hitreje in bolje zverši. Kedor se loti tega dela, treba mu je najprej dobro poznati slovenski jezik, in sicer ves slovenski jezik, ne samo kakoršnega v Ljubljani ali v Kranji govoré ali tudi v Metliki.

Da pa more presoditi, kaj je slovenski kaj ne, mora korenito znati staro slovenščino in druga slovanka narečja, kar tudi samo še ne zadostuje, biti mora sploh filologično izobražen. Tacega moža imamo. Če hočemo, da pride kedaj naž jezik malo k pokoju, moramo, vse nič ne pomaga, iti za njim. Pisalec teh verstij bi imel sicer osobno mnogokaj opomneti: zdelo se mu je in zdi se mu še, da mož sem ter tja malo pregloboko reže; pa saj je bolje globoko, nego plitvo orati; zato pojde polagoma tudi on za njim, kakor gre že večina naših pisateljev. Že ko smo ustanavljali „Zvon“, bila je naša želja, da bi bil ta list mlajšim, kateri se hočejo učiti, izgled dobrega, slovenskega jezika; upamo, da ta želja se nam bode izpolnjevala bolj in bolj od dne do dné.

S.

Slovenski glasnik.

Pavliha. Pervi list „Pavlihe“ smo dobili ravnokar v roke. Da se je bil malo zakasnél, tega nij sam kriv. Njegov urednik nam je izrekel željó, naj ne hvalimo posebno njegovega lista, ali zato, ker mu je malo mari „Zvonova“ hvala, alí ker misli, da „Pavliha“ hvale ne potrebuje. Te misli smo tudi mi, Pavliha se bo že znal sam priporočiti in prikupiti vsakemu, komur pride pred óči. To pa morebiti vendar smemo, namreč opomneti vse Slovence, zlasti naše bralce, naj ga pogledajo. Da se jim prikupi z besedami in podobami — to je njegova skerb; nam se zdi, da še tisti ne bodo mogli biti iz serca hudi nanj, katerim pripoveduje v lice sicer prav neprijetne resnice, ker jim jih pripoveduje sè soljó in — z lepo manéro!

* „**Petelinček**“ se imenuje nov „ilustriran list za kratek čas“, katerega bode od 27. aprila začéni vsako zadnjo nedeljo meseca v Terstu izdajal G. H. Martelanec, vrednik „Jadranske Zarje“ in „Jurija s pušo.“ Naročnina mu je 30 kr. za 3 mesece, 90 kr. za 9 mesecev. Ob enem g. Martelanec razpisuje 10 gl. darila za najboljšo humoristično izvirno noveleto, ki se v „Petelinčku“ natisne. Posname naj se iz kmetskega življenja in spis pošlje uredniku do konca maja.

Listnica. Zdaj sta ponatisnjeni ter se razpošljeta 2. in 3. številka. Ker je vendar mogoče, da se je kaka pomota vrnila, ker to zakasнено pošiljanje je prav sitno delo, prosimo, naj nam vsi tisti čč. naročniki, katerim še manjka 2. ali 3. številke, to naznaniti blagovolijo. Perva št. pride s prihodnjim listom.